

bedre
billigere
boliger

aktieselskab

vestagervej 5
2100 københavn ø
39 29 56 56 telefon
39 27 56 56 fax

Drift og vedligehold

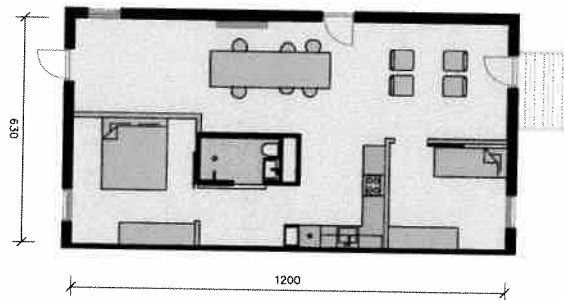
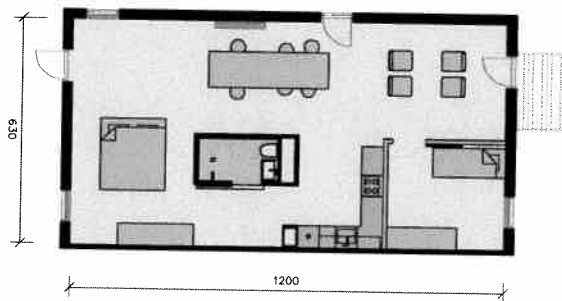
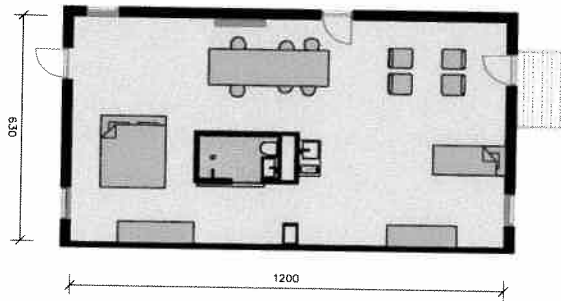
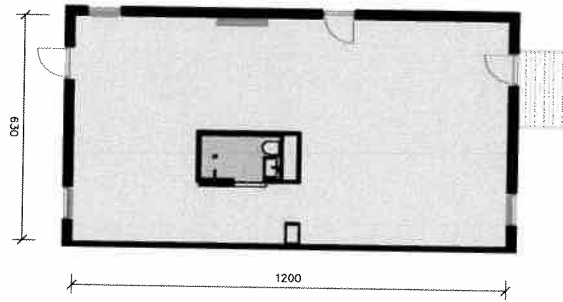
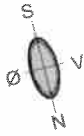
99 Lejligheder, Morelhaven, 4600 Køge
10. jan 2007. Der tages forbehold for ændringer

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse/ Lejlighedstegning/ Historie

- 1) Gulve**
Teknik/Gode råd/ Bilag
- 2) Vægge**
Teknik/Gode råd/ Bilag
- 3) Lofter**
Teknik/Gode råd/ Bilag
- 4) Toilet og bad**
Teknik/Gode råd/ Bilag
- 5) Køkken**
Teknik/Gode råd/ Bilag
- 6) Vandinstallationer**
Teknik/Gode råd/ Bilag
- 7) Varmeinstallationer**
Teknik/Gode råd/ Bilag
- 8) Afløbsinstallationer**
Teknik/Gode råd/ Bilag
- 9) Elinstallationer**
Teknik/Gode råd/ Bilag
- 10) Emhætte/udsugning**
Teknik/Gode råd/ Bilag
- 11) Opvaskemaskine, vaskemaskine og tørretumbler**
Teknik/Gode råd/ Bilag
- 12) Antenne**
Teknik/Gode råd/ Bilag
- 13) Telefon**
Teknik/Gode råd/ Bilag
- 14) Døre, vinduer og nøgler**
Teknik/Gode råd/ Bilag
- 15) Postkasser**
- 16) Depotrum**
- 17) Elevator**
- 18) Terrasser**
- 19) Altaner**
- 20) Dagrenovation og storskrald**
- 21) Byggetilladelse ved ændringer af lejligheden**
- 22) Nyttige links**
- 23) Entreprenørliste**
- 24) Generelt om garantier**
- 25) Gode råd om indeklima**
- 26) Generel information om træhuse**
- 27) Gode råd om vinduer og døre**

lejlighed nr. 16

- tilvalgsmuligheder (se priser på prislister)
- arkitektens møbleringsforslag

BBB A/S tager forbehold for trykfejl og forbeholder sig ret til ændringer

Historie og generel information

bedre billigere boliger A/S udskrev i 2001-2002 i samarbejde med Statens Kunstfond en arkitektkonkurrence på ca. 245 boliger ved Ølby, Køge. Bebyggelsen er opdelt i 3 etaper.

1. etape "Pærehaven", 2. etape "Morelhaven" og 3. etape "Blommehaven".

Bebyggelsen og boligerne er udviklet af bedre billigere boliger A/S, tegnet af arkitekterne Juul & Frost med udgangspunkt i deres vinderprojekt fra konkurrencen.

Boligerne opføres efter lokalplan 2-40 og 2-40.1, Køge Kommune.

Boligerne opføres alle med vægt på store basisrum og med 2,80 m til loftet mod BR-95 krav på minimum 2,50 m.

1. etape, kaldet "Pærehaven" på 76 boliger blev opført og taget i brug i år 2003/2004.

2. etape "Morelhaven" på 99 boliger opføres fra sommeren 2005 og færdiggøres i etaper. Første del med indflytning i april 2006. "Morelhaven" opføres efter byggetilladelse jr. Nr. 2005/354/sej.

Boligerne er fordelt på 4 lejlighedstyper, som alle har et eksternt depotrum placeret ved varmecentralerne.

Bruttoarealer:

Type A ca. 99 m ²	Et-rums lejlighed
Type B ca.144 m ²	To-rums lejlighed fordelt på 2 plan med intern trappe.
Type C ca.123 m ²	Et-rums lejlighed
Type D ca. 75 m ² ,	Et-rums lejlighed

Denne vejledning

Denne vedligeholdelsesvejledning er til den enkelte lejlighed. Den redegør for materialer, samt rådgiver om anvendelse og vedligeholdelse for de enkelte bygningsdele i lejligheden.

Ejerforeningen vedligeholder den fælles ejendom, som beskrevet i vedtægterne.

Ejere er ansvarlige for reparation og vedligeholdelse således:

Lejlighedens indre

Vinduer og døres rette funktion

Termoruder

El-installationer fra lejlighedens hovedkontakt

Vand- og afløbsinstallationer fra vandstophaner henholdsvis tilslutningen til lodret faldstamme.

Varmeinstallationer fra fordelerrør

Gulve

1 Gulve

Teknik

Som gulvbelægning er anvendt en 22 mm lamelparket. Træsarten er ask og gulvbrædderne ligger på en traditionel strøopbygning.

Der er under gulvet ført forskellige forsyningsledninger til el, vand, varme og afløb. Ved etablering af indvendige vægge eller andet må der ikke anvendes skruer i gulvet, der er længere end 40 mm, da disse kunne beskadige føringerne under gulvet.

Strøretningen går på tværs af lejlighedens længderetning og indvendige vægge der opføres i længderetningen vil derfor være understøttet pr. 50 cm.

Indvendige vægge sat i lejlighedens tværretning skal placeres over en strø for at være understøttet.

Der er placeret strøer under gulvet svarende til de vægplaceringer der anvises i BBB's tilvalgsmuligheder.

Installationer for el, vand og afløb til vaskemaskine, bryggersvask eller andet trækkes under gulvet fra installationsskakten ved badeværelset til installationsskakten ved væggen. Alle tilslutningsmulighederne er "blinde rør" som først skal tilsluttes i installationsskakten ved badekabinen af autoriserede installationsfolk inden de kan benyttes.

Gode råd

For at gøre gulvet behageligt at gå på, er strøerne oplodsede på "bløde" plader. Ved placering af tunge genstande (fyldte reoler, akvarier m.v.) kan der forekomme sætning af gulvet, hvilket viser sig tydeligst ved luft mellem fodpanel og gulv. Sætninger på ca. 3 mm er normale. Hvis dette generer Dem, kan De sætte en fejelliste langs gulv/panel, men husk, den skal sømmes i gulvet.

Tunge genstande bør placeres over strøerne, så genstandene ikke vipper. Strøerne kan for eksempel findes med en magnet.

Alt træ arbejder - trægulve vil derfor være mindst om vinteren og størst om sommeren og efteråret, afhængigt af luftfugtigheden. Det er derfor normalt, at der forekommer mindre revner mellem gulvbrædderne om vinteren.

Den optimale luftfugtighed er i intervallet 55-65% relativ luftfugtighed. Om vinteren kan det accepteres at den i perioder når ned på 40% og kortvarigt 35%, men det giver anledning til bevægelser i brædderne og revner. Brug for eksempel et hygrometer til at kontrollere luftfugtigheden.

Selv mindre vandmængder og fugtbelastninger (fx kondens under potteplanter, spild fra dyrevandskåle) kan give skader på trægulve.

Gulvene leveres med fabrikslakering. Såfremt en ekstra lakering ønskes, må man selv foretage denne før møblering.

Brug kun egnede rengøringsmidler.

Se vedlagte produktinformation.

Pleje og vedligeholdelse - lakerede lamelgulve

Generelt

Udenfor indgangspartier kan man med fordel placere fodriste, der kan sikre, at trægulvet ikke udsættes for grus og småsten, hvilket meget hurtigt vil kunne ses på gulvet.

Indenfor skal der placeres "gå-ren-måtter" for at forhindre vand og snesjap i at blive liggende på trægulvet. Alle genstande, som står på gulvet såsom borde, stole, store urtepotter, affaldsbeholdere o.l. skal forsynes med filtdupper for at undgå ridser og mærker. Under kontorstole monteres køreplader, eller hjulene udskiftes til gummihjul beregnet til trægulve.

Pleje efter lægning

Inden det lakerede gulv tages i brug, kan man med fordel give gulvet en gang lakpleje. Johan Olsen anbefaler Trip Trap lakpleje til vore lakerede gulve for at beskytte lakken mod slitage og ridser og derved forlænge lakken og gulvets levetid. Lakplejen påføres 2 til 6 gange årligt - alt efter hvor meget slid gulvet bliver udsat for.

Arbejdsbeskrivelse

1. Gulvet vaskes grundigt med Trip Trap trærens, til overfladen er helt ren. Gulvet skal være helt tørt inden påføring af lakpleje
2. Den koncentrerede lakpleje påføres med klud eller moppe i et tyndt ensartet lag, vådt i vådt, indtil hele gulvfladen er færdig
3. Lad gulvet tørre i 30 min. før det tages i brug. Det er ikke nødvendigt at efterpolere eller foretage anden efterbehandling
4. Regelmæssig rengøring foretages med Trip Trap laksæbe

Daglig rengøring

Til normal rengøring anvendes støvsuger, kost eller moppe. Skal gulvet vaskes, anvendes Trip Trap laksæbe blandingsforhold 1:40. Der vaskes med opvredet klud eller moppe. Anvend så lidt vand som muligt. Da Trip Trap laksæbe ikke efterlader nogen plejefilm, kan man vaske gulvet så ofte, det er nødvendigt.

Vedligeholdelse

Hyppigheden af vedligeholdelse afhænger af, hvor meget trafik/slitage gulvet bliver udsat for, men det er vigtigt, at gulvet bliver genlakeret, inden den originale lak bliver gennemslidt især med hensyn til hvidpigmenterede overflader. Overholder man ovenstående plejeanvisning, er det sandsynligvis aldrig nødvendigt at genlakere, men bliver det nødvendigt, er fremgangsmåden følgende:

1. Gulvet rengøres helt med Trip Trap trærens
2. Gulvet matslibes helt med sandpapir korn 120 – 180

3. Gulvet støvsuges/rengøres grundigt inden påføring af lak. Der må ikke være det mindste støv

4. Lakken påføres ensartet med pensel eller lakrulle. Johan Olsen anbefaler Trip Trap gulvlak. Lakken påføres altid 2 gange. Der slibes med sandpapir korn 120 mellem de 2 lakeringer

5. Indflytning af møbler kan ske efter ca. 1 døgn.

Fodpaneler:

Danket. (www.danket.dk)

Stikfodliste skjult montage 15*50 mm

DANKET A/S - Ole Rømers Vej 6 - 8, Taulov, 7000 Fredericia - tlf. +45 7556 2755 - fax +45 7556 2846

STIKFODLIST 15x50 M/M

MED SKJULT MONTAGE

2 Vægge

Teknik

Indvendig side af alle facadevægge, samt alle lejlighedsskel er opbygget af et bærende træskelet med stolper pr. 60 cm beklædt med to lag 15 mm Danogips brandgips. Ved ophæng ud for stolper kan der anvendes almindelige skruer til træ. Ved ophæng i gipspladerne skal der anvendes ekspanderende rosetter.

Se vedlagte produktinformation.

Vægge omkring badeværelset er opbygget af stålprofiler beklædt med to lag 13 mm Danogips. Der er indbygget føringsveje for vand og el i badeværelsets vægge, så ophæng og montage på disse vægge kan ikke anbefales. Hvis der skrues i disse vægge er det for egen regning og risiko.

Alle vægge er malerbehandlet med spartling og slibning, samt en grundmaling påført med malersprøjte. Behandlingen kan anvendes som den er, eller danne grund for tapet eller glasvæv efter beboerens ønske.

Se vedlagte produktinformation.

Byggeriets arkitekt har valgt vinduer/døre som strækker sig fra gulv til loft for at få størst muligt lysindfald. Den minimale overligger mellem vinduer/døre og loftet kan betyde at der forekommer revner i malerbehandlingen netop her. Eventuelle revner er kun af kosmetisk betydning, og kan pletrepareres med akrylfugemasse og overmales. Revner i malerbehandlingen kan også imødekommes ved at opsætte glasvæv - en løsning som BBB A/S anbefaler.

Ved etablering af indvendige vægge eller andet, må der ikke anvendes skruer i gulvet der er længere end 40 mm, da disse kunne beskadige føringerne under gulvet.

Strøretningen går på tværs af lejlighedens længderetning og indvendige vægge sat i længderetningen vil derfor være understøttet pr. 50 cm. Indvendige vægge sat i lejlighedens tværretning skal placeres over en strø for at være understøttet. Der er placeret strøer under gulvet svarende til de vægplaceringer der anvises i BBB's tilvalgsmuligheder.

Hvis der skal udføres skillevægge i lejligheden gælder det for alle typer skillevægge, at de skal udføres med teleskopløsning i toppen. Da etageadskillelse og tagelementer er udført i træ vil der komme bevægelser mellem elementerne over tid. Teleskopløsningerne skal udformes til at optage disse bevægelser.

Se vedlagte Danogips anvisning.

Der må ikke monteres vægge eller andet, som er i fast forbindelse med både loft og gulv i lejligheden. Sådanne vægge vil ændre de statiske forhold, og have indflydelse på bygningens stabilitet.

Gode råd

Bærende vægge må ikke ændres uden tekniske beregninger.

Vægge mod nabo-lejligheden er udført som brandvægge og må ikke ændres.

Såfremt væggene er udført som flytbare på trægulvet, vil der kunne forekomme lyd gennemgang ved gulvet.

Nordsjö Farver

Bindoplast 3, loft- og vægmaling

Tekniske egenskaber

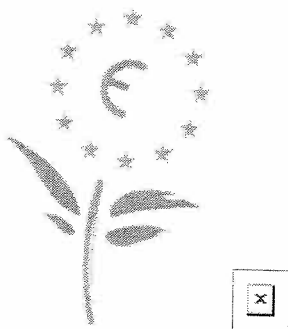
Lugtsvag helmat plastloftmaling, der efter optørring er total lugtfri. Indeholder ikke organiske opløsningsmidler. Tåler let afvaskning og er let at vedligeholde.

Anvendes til lofter og vægge af puds, beton, letbeton og gipskartonplader samt på tidligere malede flader, hvor en helmat og refleksfri overflade ønskes.

Behandling

Ubehandlet puds og beton skal være fast, sammenhængende, gennemtørt (ensartet hvidtørt), afslebet og afbørstet. Glasfibervæv skal være fastsiddende, rent og støvfrit. Malede lofter og vægge afrenses for løstsiddende og dårligt hæftende maling. Fastsiddende maling vaskes med Grundrens og eftervaskes med rent vand. Tidligere kalkede/limfarvede områder vaskes til bunds. Blanke flader matslibes og slibestøv fjernes. Huller og revner udfyldes med Spatel Medium eller Spatel Fin. Ubehandlet puds, beton og gipskartonplader grundes med Mikrodispers. Svagt smittende overflader grundes med Norsjö Binder. Eventuelle skjolder afvaskes grundigt med Grundrens og eftervaskes med rent vand. Dernæst pletmales (isoleres) de tørre skjolder med Isoprimer 1-2 gange.

Bemærkning

Bindoplast 3 er mærket med EU's Miljøblomst. Produktet opfylder kravene for EU's Miljømærkning.

Bindoplast 3 anbefales af det Svenske Astma og Allergiforbund [læs mere](#)

Bindoplast 3 Hvid, kan leveres i en rationel 100 liters storemballage til påføring med sprøjetanlæg. [læs mere](#)

- Ved slibning eller svejsning af behandlede overflader, samt fjernelse af maling ved brug af varmluftsblæser/flamme eller lign. kan der dannes sundhedsskadeligt støv og/eller røg. Sørg for god ventilation. Brug om nødvendigt egnet åndedrætsværn.

Produkt nr: 50115	
	
TEKNISKE DATA	
Mbk-type:	Plastmaling, helmat light
Anvendelsesområde:	Inde
Bindemiddelttype:	Copolymer dispersion
Glans:	3 - helmat
Påføring:	Pensel, rulle, sprøjte
Rækkeevne:	Ca. 6-8 m ² /liter
Fortynding:	Vand
Tørretid v. 23°C/50% RF:	1-2 timer
Overmalbar:	Ca. 6 timer
Vådslitagemodstand:	> 2000
Underlagets min. temp.:	+ 5° C.
Underlagets max. temp.:	+ 25° C.
Emballage størrelse:	1-, 2,5-, 10 og 100 liter
Lagring:	Frostfrit
Rengøring af værktøj:	Vand
SIKKERHEDSMÆRKNING	
Sikkerhedsregler (1993):	00-1
Brandfareklasse:	Ingen
Sundhedsfareklasse:	Ingen
Hent sikkerhedsdatablad	

MBK-EDB

Nybehandling

Marts 1990

Vægge

Blad nr. V 2754

Byggemateriale

Fibergipsplade

Funktionsklasse

I Ingen sær. æstetiske og eller funkt. krav

Forventet udfald

Dækket flade

Slutbehandling

Plastvægmaling

Kodenummer

00-1

0-1 Alkydgrunder, vandig

Forudsætninger

Gipsplade uden karton.

Ensartet glat flade uden oprivninger, skæmmende ujævnheder eller skader i hjørner og kanter. Montageskruer skal være undersænket. Skruehuller og pladesamlinger (fuger) er synlige. Fugebredde max. 6 mm. Udsatte kanter skal være forsynet med beskyttelsesprofiler. Ingen væsentlig afsmitning. Hvidtør overflade.

Vejl. prøvemethode: Afsmitning

Behandlingsanvisning

- 2 gange spartling af samlinger og langs profiler samt 2 gange pletspartling af skruehuller med spartelmasse
- slibning af spartlede flader
- grundning med alkydgrunder, vandig
- 1 gang sprøjtning med plastvægmaling, mat

Vedhæftning: Tapeprøve, kl. 0-1

Afsmitning: Afsmitning, kl. 6-10

Forventet udfald

Dækket flade

Flader, kanter og false står ensartede i kulør og glans.

Ruhed, ujævnhed, åbne porer, huller, revner og samlinger hidrørende fra underlaget kan forekomme.

Udskriftsvenlig version af siden "Drift og vedligeholdelse"
 Udskriftsdato: Onsdag den 29. marts kl. 14:49

Tilbage

Drift og Vedligeholdelse

Generelt

Ifølge BUR rapport om planlægning af driftvenligt byggeri, har pladebeklædte indervægge en levetid på 60 år. Danogipsplader er nemme at male og tapetsere på. Næsten alle slags maling kan benyttes. Man kan tapetsere direkte på pladerne, men det må anbefales at grunde først.

Grundning

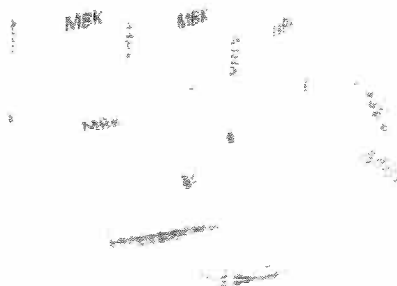
Gipspladevægge som skal males eller tapetseres, grundes først med en plastgrunder (microdispers) eller en vandbaseret alkydgrunder. Bundbehandlingen er vigtig, hvis væggene senere skal afrensnes og omtapetseres. For malede vægge nedsætter bundbehandlingen det øvrige malingsforbrug og udjævner forskellen mellem gipspladernes og spartlingens sugsevne.

Malemetode

Arbejdet kan udføres med alle gængse påføringsmetoder, pensler, rulle, sprøjtepistol o.s.v.

Malerfaglig Behandlings Katalog, MBK, som udgives af Dansk Teknologisk Institut, beskriver overfladebehandlinger ud fra forskellige funktionskrav.

MBK anviser endvidere vedligeholdsmetoder i særskilt katalog, MBK-vedligehold.

Våde rum

Vådruddet skal ventileres og opvarmes. Det vandbelastede område bør aftøres efter hvert bad. Alle gennembrydninger i forbindelse med ophæng og lignende skal tætnes omhyggeligt. I brusenicher og andre steder, hvor direkte vandpåvirkning kan forekomme, må intet fastgøres i væggen, medmindre væggene er særligt forberedt.

Rengøring

Der må ikke anvendes klorholdige midler eller sprit til rengøring. Fortyndet Rodalon eliminerer mikroorganismer og kan anvendes hyppigt.

Genbehandling

Vandbelastede flader bør genbehandles ca. hvert fjerde år.

Vedligeholdelse af fuger

Afkalkning af synlige alkohobaseret bygnings-silikonfuger som Danogips fuger nr. 2 foretages med eddikevand, 1 del eddike til 20 dele vand. Fugen skal straks skylles med rigelige mængder vand efter afkalkning. Brug af skræppe rengøringsmidler bør undgås.

Henvisninger

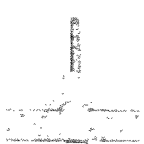
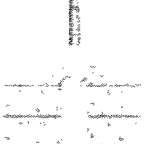
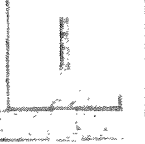
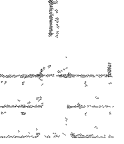
* MBK katalog - vedligehold

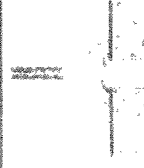
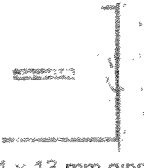
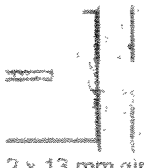
* Leverandørinformation

* BYG-ERFA 88 08 18
 * BYG-ERFA 90 10 17
 * By og Byg anvisning 200

* "Grunding af gipsplader" af Ove Dahl
 Dansk Teknologisk Institut,
 overfladeteknik

Ophængning i gipsplader, reparation og udskiftning.

VINKELRET - anbefalede maks. belastninger ved indfæstninger i gipspladekonstruktioner					
Emne	Metalbor	Belastning - vinkelret på gipspladen			
Alle værdier angivet i kg		 1 x 13 mm gips	 2 x 13 mm gips	 1 x 13 mm gips + 0,56mm stål*	 2 x 13 mm gips + 0,56mm stål*
Expandet Let Rosett					
Rød 635	6	20	-	33	-
Rød 650	6	-	25	-	41
Blå 845	8	20	-	37	-
Blå 855	8	-	30	-	65
Expandet Rosett					
Blå	10	45	-	66	-
Rød	10	-	70	-	85

PARALLELT - anbefalede maks. belastninger ved indfæstninger i gipspladekonstruktioner					
Emne	Metalbor	Belastning - parallelt på gipspladen			
Værdier angivet i kg		 1 x 13 mm gips	 2 x 13 mm gips	 1 x 13 mm gips + 0,56 mm stål*	 2 x 13 mm gips + 0,56 mm stål*
Exp. Let Rosett					
Rød 635	6	25	-	42	-
Rød 650	6	-	30	-	51
Blå 845	8	35	-	47	-
Blå 855	8	-	40	-	82
Exp. Rosett					
Blå	10	50	-	98	-
Rød	10	-	85	-	115

*) Der anvendes et bor med en diameter 0,5 mm større
 De anbefalede maksimale belastninger er på 1/3 af den gennemsnitlige brudlast fundet ved prøvning

Værdierne er anført i kg og gælder for alle 13 mm gipsplader fra Danogips
 Mere information om ophæng i gipspladevægge

[Ophæng og indfæstninger i gipsplader](#)
[Maksimale belastninger og eksempler](#)

Små huller

Små huller i gipsplader kan reparerer med spartelmasse eller gipsmørtel

Reparationsplade

Selvklæbende hulplade af stål til reparationsarbejder. Fås i 150 x 150 mm

Større huller

Reparation af større huller i gipsplader kan udføres med en reparationsplade. Det er en selvklæbende hulplade af tyndt stål med et armeringsnet klar til overspartning

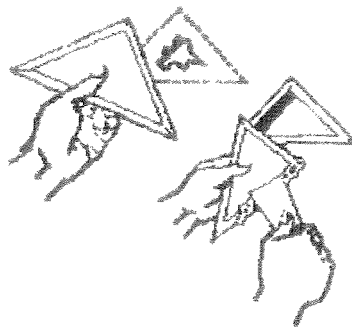

Repartionspladen trykkes fast over det beskadigede sted og udspartles til en jævn flade

Store huller

Ved store reparationer kan det anbefales at udskifte en hel plade. Er man ikke interesseret i at skifte en hel plade eller det er umuliggjort på anden måde kan gipspladen udbedres ved at sætte et nyt stykke gips ind. Skær en trekant ud med skrå sider. Skær et lignende stykke ud omkring det beskadigede sted med en stiksav. Klæb trekantstykket fast med gipsmørtel og spartel på normal måde

Reparationstrekanten fastklæbes i hullet med Danogips Grund. Herefter overspartles på normal vis

Færdigbehandling

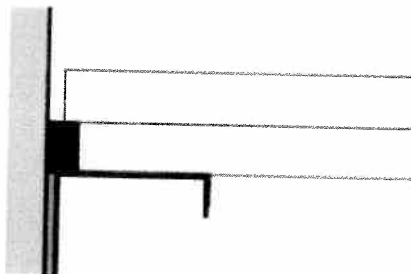
Vær forsigtig, når der slibes med sandpapir, så gipspladens karton ikke bliver revet op. Danogips har både planpudser og håndpudser, der gør det lettere at lave et godt stykke arbejde. Før der males eller tapetseres, bør der støves grundigt af for slibestøv. En luflet mælertulle kan også bruges.

Sidst ændret: 22. oktober 2002 - © www.danogips.dk
Antoinettevej 3, 2500 Valby, Tlf. 3615 9000 Kløvemærksvej 4, 9500 Hobro, Tlf. 9657 3000

Fuger

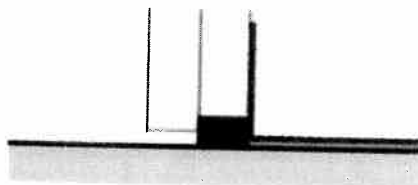
Lyd- og tætningsfuger

Til lyd- og tætningsfuger anvendes Danogips fuge nr. 1 (akrylfuge). 10 mm fugebredde passer til fugedybden på 13 mm.

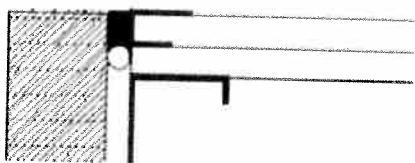

Lyd- og tætningsfuge ved tilslutninger til flankerende vægge af andre materialer end gips.

Hvor fugen skal placeres i yderste gipspladelag anbefales at anvende kantskinne KS13 mellem plade og fuge. Kantskinnen skal påsættes inden gipspladen monteres. Ved fuger i hulrum benyttes skumprofiler eller lignende som bundstopping for fugemassen.

Lyd- og tætningsfuge ved tilslutninger til gulve, og lofter af andre materialer end gips.

Eksempel på fugning ved tilslutning til dørkarme, vinduespartier eller lignende.

Eksempel på fugning ved dørkarm.

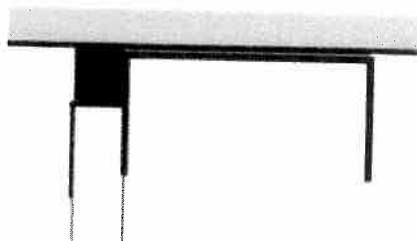
Bevægelsesfuger

Til bevægelsesfuger anvendes Danogips fuge nr. 2 (silikonefuge). Bevægelsesfuger skal kun have to hæfteflader. For at forhindre at fugemassen hæfter til den tredje flade, bør der anvendes en slip-tape i bunden af fugen. Gipspladerne skal være afsluttet med kantskinne KS13.

Indtil 10 mm

I forbindelse med alm. stålprofiler og standard tilslutninger kan der maksimalt optages 10 mm bevægelse.

Ved fastlæggelse af fugebredden må der tages højde for, hvor meget fugemassen kan presses sammen. Ved bevægelser og sætninger på

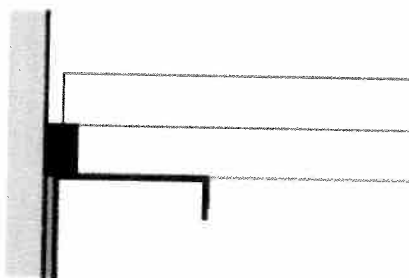

Bevægelsesfuge til maks. 10 mm sammentrykning. Pladen afsluttes med

Lyd- og tætningsfuger

Til lyd- og tætningsfuger anvendes Danogips fuge nr. 1 (akrylfuge). 10 mm fugebredde passer til fugedybden på 13 mm.

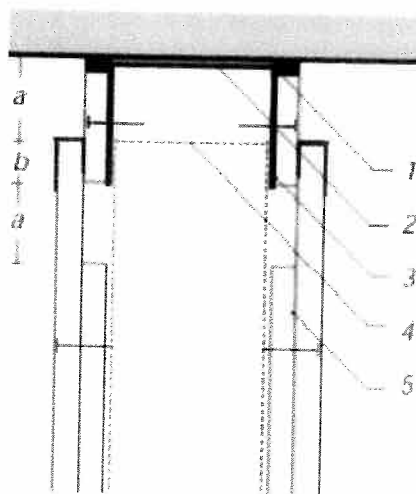
Lyd- og tætningsfuge ved tilslutninger til flankerende vægge af andre materialer end gips.

maks. 10 mm udføres fugen med 15 mm bredde, så der ved sammentrykningen bliver 5 mm plads til fugemassen.

kantskinne KS13 og der anvendes slip-tape i bunden af fugen.

Større bevægelser

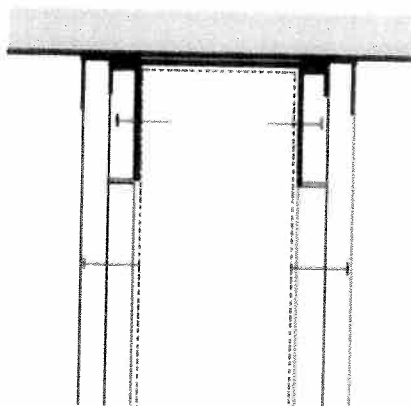
Skal der optages større sætning eller nedbøjning ved etagedæk eller tagkonstruktioner, kan lofttilslutningen udføres med en teleskopløsning der giver mulighed for op til 40 mm nedbøjning.

Principtegning for lofttilslutning med mulighed for maks. 40 mm sætning eller nedbøjning.

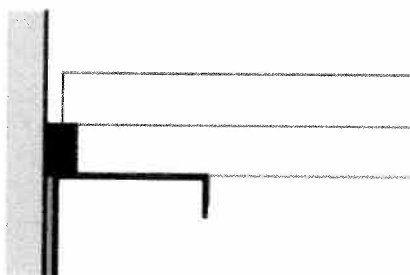
1. Tætning. Danogips fuge nr.1.
2. Forstærkningsskinne FSK.
3. Plader i skørtet fastgøres kun til forstærkningsskinnen. Må ikke skrues til stolperne.
4. Stolpetilslutning i aktuel afstand fra forstærkningsskinnens bund, dog maks. 40 mm.
5. Pladerne på begge vægsider må kun fastskrues til stolperne.

Før nedbøjning
a Maks. 40 mm.
b Min. 20 mm.

Lyd- og tætningsfuger

Til lyd- og tætningsfuger anvendes Danogips fuger nr. 1 (akrylfuge).
10 mm fugebredde passer til fugedybden på 13 mm.

Lyd- og tætningsfuge ved tilslutninger til flankerende vægge af andre materialer end gips.

Efter maksimal nedbøjning

Sidst ændret: 22. januar 2000 - © www.danogips.dk
Antoinettevej 3, 2500 Valby, Tlf. 3615 9000 - Kløvermarksvej 4, 9500 Hobro, Tlf. 9657
3000

3 Lofter

Teknik

Lofter over stue og 1. sal er opbygget af 2*15 mm Danogips brandgips. Gipspladerne er fastgjort til Danogips lydbøjler (0,56 mm stål profiler) som er monteret i lejlighedens længderetning med en indbyrdes center-afstand på 300 mm. Der opnås størst bæreevne ved montage i lydbøjlerne. Ved montage i gipspladerne skal der anvendes ekspanderende rosetter. Montagevejledning og bæreevner for skruer i lofter fremgår af vedlagte produktinformation.

Loftet over 2. sal består af en 13 mm gipsplade med 13 mm krydsfinér som underlag. Ophæng kan ske med almindelige skruer til træ over hele loftet.

Alle lofter er malerbehandlet med spartling og slibning, samt en grundmaling påført med malersprøjte. Behandlingen kan anvendes som den er eller danne grund for glasvæv efter beboerens eget ønske.

Se vedlagte produktinformation

Gode råd

Ved indgreb i isolerede lofter skal man være påpasselig med, at isolering og fugtmembran ikke beskadiges eller ændres. Det anbefales at lade sådanne arbejder udføre af fagfolk.

Rengøring af lofter foretages normalt ved støvsugning.

Udskriftsvenlig version af siden "Drift og vedligeholdelse"
 Udskriftsdato: Onsdag den 29. marts kl. 14:49

Tilbage

Drift og Vedligeholdelse

Generelt

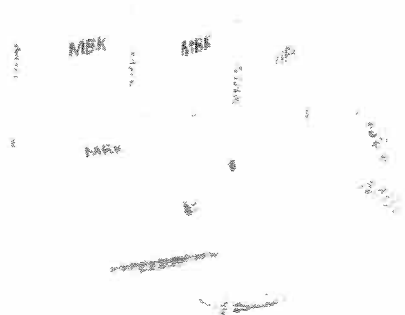
Ifølge BUR rapport om plantægning af driftvenligt byggeri, har pladebeklædte indervægge en levetid på 60 år. Danogipsplader er nemme at male og tapetsere på. Næsten alle slags maling kan benyttes. Man kan tapetsere direkte på pladerne, men det må anbefales at grunde først.

Grunding

Gipspladevægge som skal males eller tapetseres, grundes først med en plastgrunder (microdispers) eller en vandbaseret alkydgrunder. Bundbehandlingen er vigtig, hvis væggene senere skal afrensnes og omtapetseres. Før malede vægge nedsætter bundbehandlingen det øvrige malingsforbrug og udjævner forskellen mellem gipspladernes og spartlingens sugsevne.

Malemetode

Arbejdet kan udføres med alle gængse påføringsmetoder, pensler, rulle, sprøjtepistol o.s.v.
 Malerfaglig Behandlings Katalog, MBK, som udgives af Dansk Teknologisk Institut, beskriver overfladebehandlinger ud fra forskellige funktionskrav. MBK anviser endvidere vedligeholdsmetoder i særskilt katalog, MBK-vedligehold.

Våde rum

Vådrummet skal ventileres og opvarmes. Det vandbelastede område bør aftøres efter hvert bad. Alle gennembrydninger i forbindelse med ophæng og lignende skal tætnes omhyggeligt i brusenicher og andre steder, hvor direkte vandpåvirkning kan forekomme, må intet fastgøres i vægge, medmindre væggene er særligt forberedt.

Rengøring

Der må ikke anvendes klorholdige midler eller sprit til rengøring. Fortyndet Rodalon eliminerer mikroorganismer og kan anvendes hyppigt.

Genbehandling

Vandbelastede flader bør genbehandles ca. hvert fjerde år.

Vedligeholdelse af fuger

Afkalkning af synlige alkohobaseret bygnings-silikonefuger som Danogips fuger nr. 2 foretages med eddikevand, 1 del eddike til 20 dele vand. Fugen skal straks skylles med rigelige mængder vand efter afkalkning. Brug af skræppe rengøringsmidler bør undgås.

Henvisninger

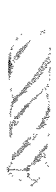
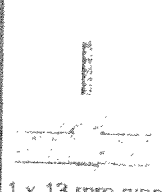
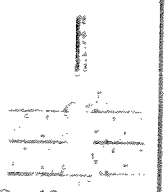

* MBK katalog - vedligehold

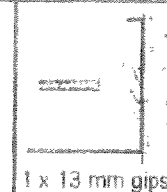
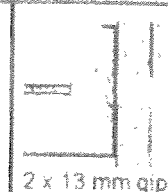
* Leverandørinformation

- * BYG-ERFA 88 09 18
- * BYG-ERFA 90 10 17
- * By og Byg anvisning 200

* "Grundning af gipsplader" af Ove Dahl
 Dansk Teknologisk Institut,
 overfladeteknik.

Ophængning i gipsplader, reparation og udskiftning.

VINKELRET - anbefalede maks. belastninger ved indfæstninger i gipspladekonstruktioner					
Emne	Metalbor	Belastning - vinkelret på gipspladen			
Alle værdier angivet i kg		 1 x 13 mm gips	 2 x 13 mm gips	 1 x 13 mm gips + 0,56mm stål*	 2 x 13 mm gips + 0,56mm stål*
Expandet Let Rosett					
Rød 635	6	20	-	33	-
Rød 650	6	-	25	-	41
Blå 845	8	20	-	37	-
Blå 855	8	-	30	-	65
Expandet Rosett					
Blå	10	45	-	66	-
Rød	10	-	70	-	85

PARALLELT - anbefalede maks. belastninger ved indfæstninger i gipspladekonstruktioner					
Emne	Metalbor	Belastning - parallelt på gipspladen			
Værdier angivet i kg		 1 x 13 mm gips	 2 x 13 mm gips	 1 x 13 mm gips + 0,56 mm stål*	 2 x 13 mm gips + 0,56 mm stål*
Exp. Let Rosett					
Rød 635	6	25	-	42	-
Rød 650	6	-	30	-	51
Blå 845	8	35	-	47	-
Blå 855	8	-	40	-	62
Exp. Rosett					
Blå	10	50	-	96	-
Rød	10	-	85	-	115

*) Der anvendes et bor med en diameter 0,5 mm større
 De anbefalede maksimale belastninger er på 1/3 af den gennemsnitlige brudlast fundet ved prøvning

Værdierne er anført i kg og gælder for alle 13 mm gipsplader fra Danogips

Mere information om ophæng i gipspladevægge

Ophæng og indfæstninger i gipsplader

Maksimalt belastninger og eksempler

Små huller

Små huller i gipsplader kan repareret med spartelmasse eller gipsmørtel

Repartionsplade

Selvklæbende hulplade af stål til reparationsarbejde. Fås i 150 x 150 mm

Større huller

Reparation af større huller i gipsplader kan udføres med en reparationsplade. Det er en selvklæbende hulplade af tyndt stål med et armeringsnet klar til oversparting

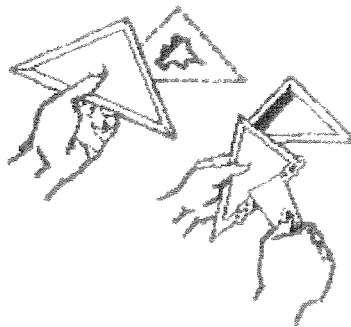

Repartionspladen trykkes fast over det beskadigede sted og udsparties til en jævn flade

Store huller

Ved store reparationer kan det anbefales at udskifte en hel plade. Er man ikke interesseret i at skifte en hel plade eller det er umuliggjort på anden måde kan gipspladen udbedres ved at sætte et nyt stykke gips ind. Skær en trekant ud med skrå sider. Skær et lignende stykke ud omkring det beskadigede sted med en stiksav. Klæb trekantstykket fast med gipsmørtel og spartel på normal måde.

Reparationstrekanten fastklæbes i hullet med Danogips Grund. Herefter oversparties på normal vis

Færdigbehandling

Vær forsigtig, når der slibes med sandpapir, så gipspladens karton ikke bliver revet op. Danogips har både planpudser og håndpudser, der gør det lettere at lave et godt stykke arbejde. Før der males eller tapetseres, bør der støves grundigt af for slibestøv. En let fugtel mælertulle kan også bruges.

Sidst ændret: 22. oktober 2002 · © www.danogips.dk
Antoinettevej 3, 2500 Valby, Tlf 3615 9000 · Kløvermarksvej 4, 9500 Hobro, Tlf 9667 3000

Skyggeliste:

BE-profiler www.beprofiler.dk/

Profil nr. 280. 15*21 mm skyggeliste, fyr hvidmalet

B.E. Profiler A/S, Sylbækvej 10, 8230 Åbyhøj, Tlf.: 8746 4300, Fax 8625 2650

4 Toilet og bad

Teknik

Gulvflise: Recer serie projectos "Perola M 190" 100*100 mm
Vægflise: Recer serie projectos "Neve M 100" 100*100 mm

Vask: Ifö Cera

Vaskearmatur: Etagrebs-armatur af mærket Sol.

WC: Væghængt "Cetus" Sanindusa med indbygget 6-9 liter Gerberit-cisterne og trykknop i hvid plast. Sæde: Model "Cetus" i hård plast

Bruserarmatur: Termostat-brusebatteri af mærket Sol

Fliserne i badeværelset er opsat på bagvedliggende glasfiberplade .

Fliser på gulv og vægge rengøres med rengøringsmiddel indeholdende kalkfjerner beregnet til glaserede fliser.

En gang om året bør fliser og fuger gennemgås. Reparation af fliser og fuger anbefales kun udført af kompetente fagfolk (rådfør dig med viceværten).

Der er indbygget føringsveje for vand og el i badeværelsernes vægge, så ophæng og montage på disse vægge frarådes kraftigt.

Der må ligeledes aldrig bores i gulvet, da der er ført gulvvarme. Og der må aldrig bores i lofter.

Hvis der skrues i disse vægge, gulve og loft er det for egen regning og risiko.

Toilet og håndvask skal rengøres med almindelig rengøringsmidler. Skuresvamp, skurepulver eller andre slibende materialer må ikke anvendes på porcelænet.

Hvis vandet i toilettet løber, anbefales det at der straks tilkaldes montør for reparation, for at undgå unødigt vandspild.

Ventilationsventilen placeret i badeværelsets loft må ikke justeres, da den er indstillet til at fungere med det centrale udsugningsanlæg for bygningen. Overfladen rengøres 2 gange årligt med en fugtig klud.

Drejes 30 gange

Vedligeholdelse af skydedør:

Se vedlagte produktinformationer.

Gode råd

Keramiske produkter (for eksempel fliser, håndvask og toilet) er naturprodukter. Der vil derfor altid være forskel i farve i forhold til brændingstidspunkt, alder m.v. Dette kan have betydning ved reparationer og ændringer.

"Bløde" fuger skal eftergås for huller og slip. Reparationer foretages ved udskiftning.

Aftrækskanaler bør renses/vaskes ca. en gang årligt.

NB: Indreguleringen må ikke ændres – se under teknik.

Gulvafløb bør renses ofte for håraffald og sæberester for at undgå lugtgener.

Vandet i vandlåse kan fordampe i perioder, hvor de ikke anvendes, for eksempel ferier. Derved kan der opstå kloaklugt. Dette hindres ved at åbne kort tid for vandhanerne og skylle toiletterne.

Pas på at fugtbelastningen ikke bliver for stor (luft ud).

For megen fugt og manglende aftørring af fliser efter bad kan give misfarvninger af fuger.

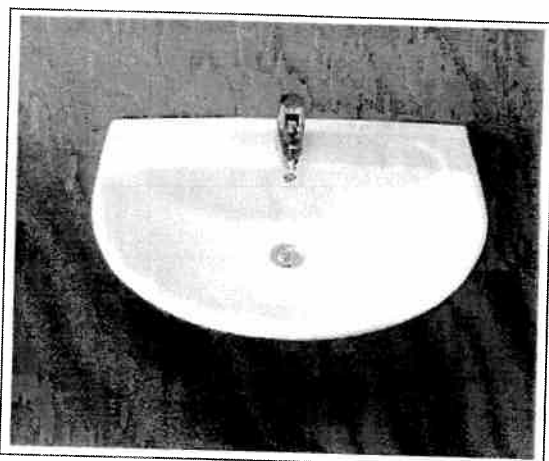
Spejle tåler normalt ikke stærke kemikalier som for eksempel hårlak.

Perlatorer, sier og bruser bør ofte afkalkes og renses.

Ifö Cera håndvaske 2322 og 2332

for montering på bæring eller møbelskab 99990

	Ifö nr	VVS nr hvid
570x435 mm, fleksibel bæringafstand	23220	623062.100
660x480, fleksibel bæringafstand	23320	623063.100

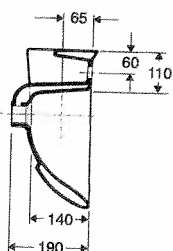
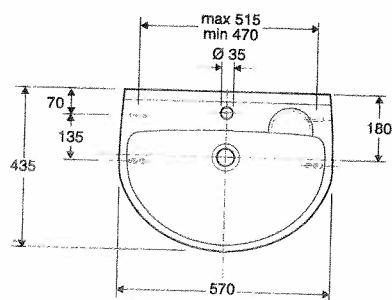
Fremstilles i følgende farver:
Hvid, Silkehvid, Perlehvid, Ceragrå

Passende for 240 og 260 mm DEFA bæring

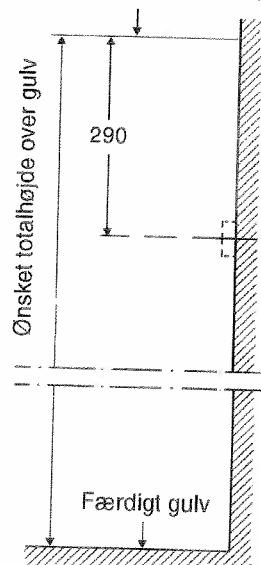
2322 håndvasken passende til møbelskab 99990

2322, 570x435 mm

DIS 0840

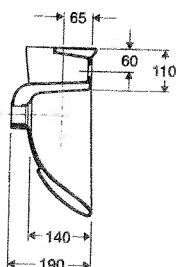
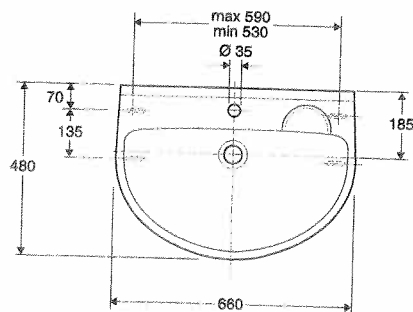

Håndvaskens overkant

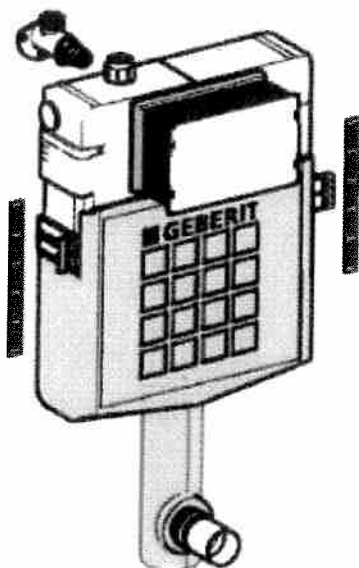
2332, 660x480 mm

DIS 0841

OBS!
Ved installation af håndvask med søjle, bestemmer søjlen vaskens overkant. Ved måltagning for bæring skal håndvasken placeres på søjlen.

Måltolerance $\pm 2\%$

Artikelinformation

Artikel nr. 109.305.00.1

VVS Nr.: 617.070.00.0

Kortbetegnelse: Indbygningscisterne 3/6 L.
skyl

Mængdeenhed: Stk.

Pakkestørrelser	Mængde	EAN-nr.
	1	4025416556152
	20	4025416599555

Kan leveres:

Produktbeskrivelse

Geberit indbygningscisterne, 3 og 6 liter skyl. Kondensisoleret. Leveres med 1/2" vandtilgang øverst i midten af cisternen inkl. 1/2" stopventil, støjsvag svømmerventil, skyllerørsbøjning med muffe for tilslutning af ferule. Ekskl. betjeningsplade Samba, Twist, Tango, Rumba, Mambo samt ferulesæt.
Artikel nr. 109.305.00.1

SKYDEDØRE

Lette og funktionelle skydedørs-
løsninger fra Swedoor-Kilsgaard

SWEDOOR-KILSGAARD

SKYDEVÆGSELEMENT – ENKELT ELLER DOBBELT

Komplet samlesæt til den del af væggen, som døren skal "forsvinde ind i".

Vælg selv døren. Alle modeller fra Swedoor-Kilsgaard kan leveres som skydedøre.

Spar plads og få frie hænder til indretningen

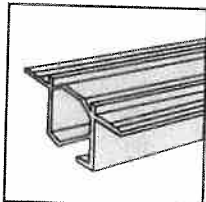
Med en indbygget skydedør er der flere muligheder for indretningen. For væggen og gulvet efterlades til fri disposition, når døren forsvinder ind i hulrummet. Så der er frit valg, om pladsen skal bruges praktisk, til pynt eller begge dele.

Enkel og nem montering

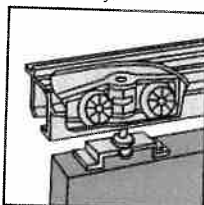
Med skydevægselementet fra Swedoor-Kilsgaard er det forholdsvis enkelt at montere en indbygget skydedør. Alt hvad der skal bruges er med i "pakken" – lige bortset fra vægpladerne.*

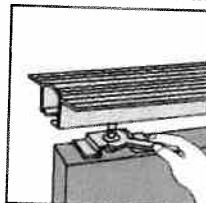
Kvalitetsskinne i aluminium

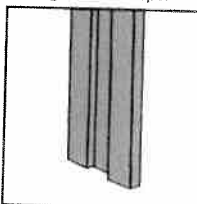
Letløbende hjul

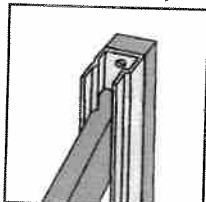
Justering af dør efter montering

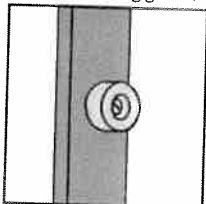
Anslagside med spor

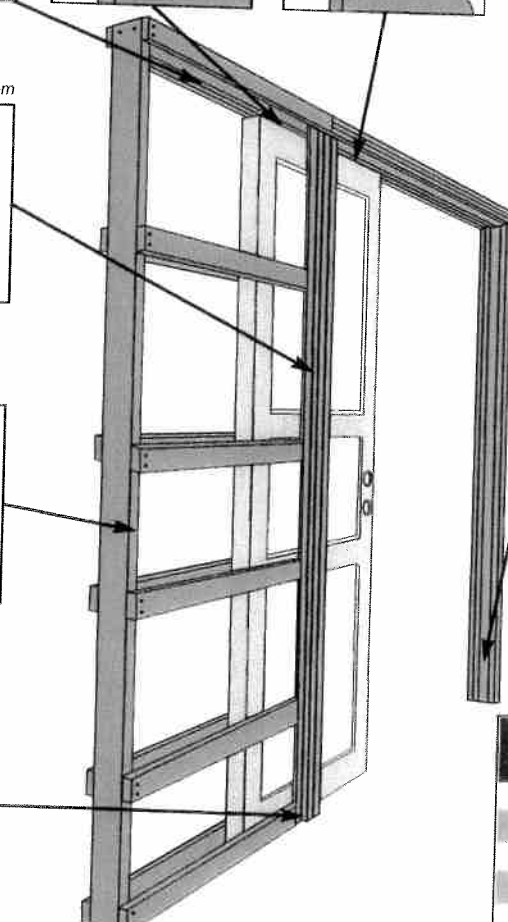
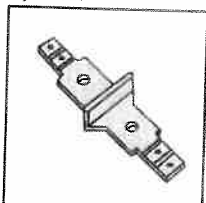
Kraftigt støtte skinnesystem

Stopklods i kraftig gummi

Styreklods

Enkelfløjet skydevægselement

Lagervare, levering uge-til-uge:

Elementer til døre med plademål 82,5 og 92,5 x 204 (modul 9 og 10).

Til tætte skydedøre, d.v.s. døre uden glas:

- Vægtykkelse: 96 mm.
Konstruktion: 70 mm + vægplade* 13 + 13 mm = 96 mm.
- Ved to lag vægplader bliver væggen (70 + 2 x 13 + 2 x 13): 122 mm.

Til døre med sprosse eller glasudskæring:

- Vægtykkelse: 124 mm.
Konstruktion: 98 mm + vægplade* 13 + 13 mm = 124 mm.

ENKELTFLØJET SKYDEVÆGSELEMENT			
Modul	Dørplade	Udv. kormål	Levering
M7	62,5 x 204	129 x 209	■
M8	72,5 x 204	149 x 209	■
M9	82,5 x 204	169 x 209	◆ ● ▲
M10	92,5 x 204	189 x 209	◆ ● ▲
M11	102,5 x 204	209 x 209	■

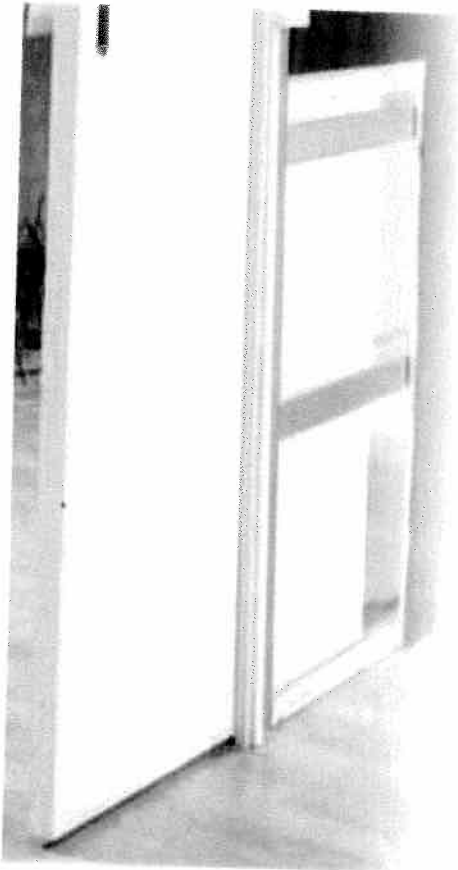
* 13 mm gips evt. spån eller krydsfinér.

◆ Lagervarer til tæt dør, 96 mm væg ▲ Lagervarer til glasdør
● Lagervarer til tæt dør, 122 mm væg ■ Skaffevare

INDBYGGET SKYDEDØR

Husk at tage stilling til:

- Dørmodel
- Skydeskåle ("håndtagshuller")
  - ovale eller runde
  - messing eller forchromet
- Lås eller trækning
- Glat eller almuegerigt

Dobbeltfløjet skydevægselement

Lagervare, levering uge-til-uge:

Elementer til døre med plademål
72,5 + 72,5 x 204 (modul 15)

Til tætte døre og døre med glasparti:

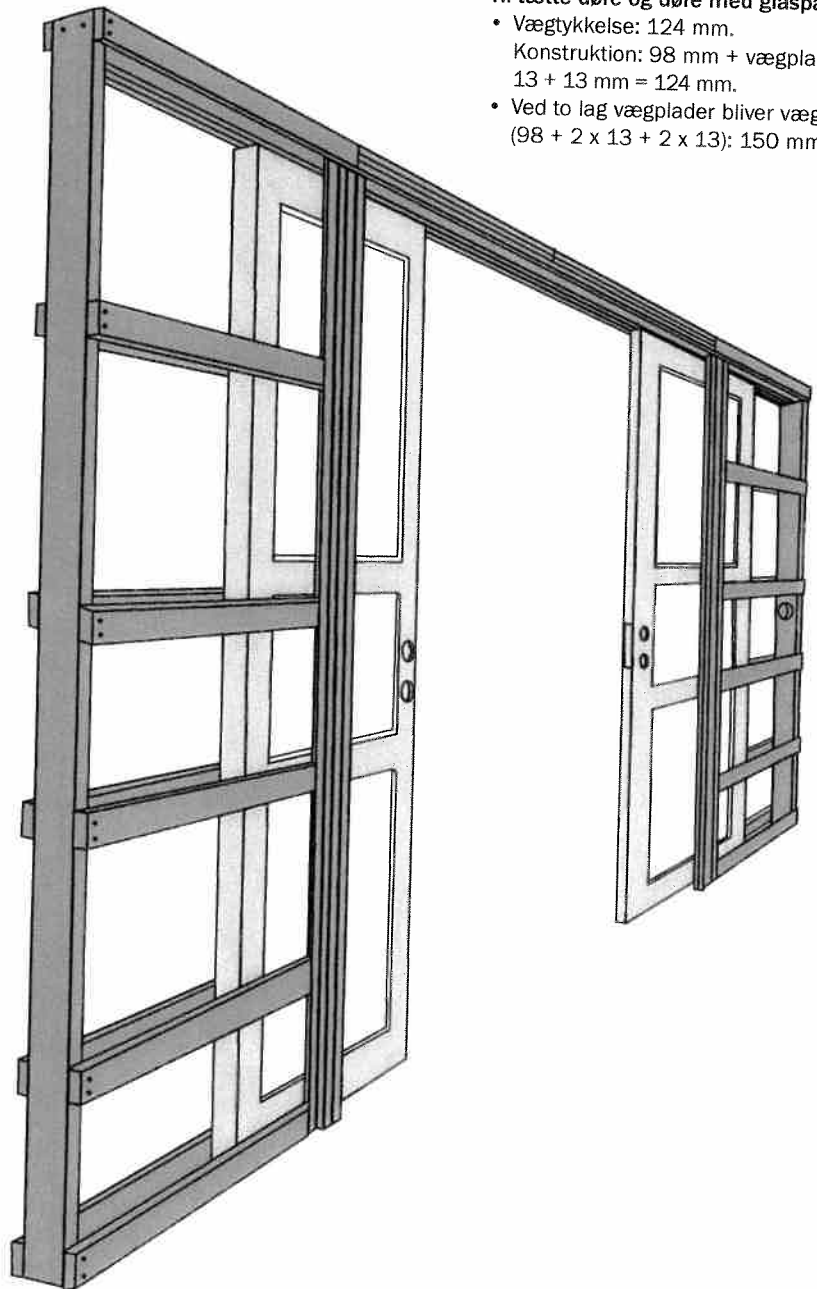
- Vægtykkelse: 124 mm.
Konstruktion: 98 mm + vægplade*
13 + 13 mm = 124 mm.

Skaffevare, leveringstid ca. 5 uger:

Elementer til døre med plademål:
2 x 62,5 (modul 13)
2 x 82,5 (modul 17)
2 x 92,5 (modul 19)

Til tætte døre og døre med glasparti:

- Vægtykkelse: 124 mm.
Konstruktion: 98 mm + vægplade*
13 + 13 mm = 124 mm.
- Ved to lag vægplader bliver væggen
(98 + 2 x 13 + 2 x 13): 150 mm.

Skaffevare, leveringstid ca. 5 uger:

Elementer til døre med plademål 72,5 og
102,5 x 204 (modul 8 og 11).

Til tætte skydedøre, d.v.s. døre uden glas:

- Vægtykkelse: 96 mm.
Konstruktion: 70 mm + vægplade*
13 + 13 mm = 96 mm.
- Ved to lag vægplader bliver væggen
(70 + 2 x 13 + 2 x 13): 122 mm.

Til døre med sprosse eller glasudskæring:

- Vægtykkelse: 124 mm.
Konstruktion: 98 mm + vægplade*
13 + 13 mm = 124 mm.
- Ved to lag vægplader bliver væggen
(98 + 2 x 13 + 2 x 13): 150 mm.

DOBBELFLØJET SKYDEVÆGSELEMENT			
Modul	Dørplade	Udv. karm mål	Levering
M13	2 x 62,5 x 204	254 x 209	■
M15	2 x 72,5 x 204	294 x 209	▲
M17	2 x 82,5 x 204	334 x 209	■
M19	2 x 92,5 x 204	374 x 209	■

▲ Lagervarer til glas- og tætte døre ■ Skaffevarer

UDENPÅLIGGENDE SKYDEDØR

Løsning til massiv væg

En udenpåliggende skydedør er den pladsbesparende løsning, hvis en eksisterende væg forhindrer indbygning. Kappe og skinne er utrolig enkle at montere. Den leveres som standard i

ubehandlet eller hvid og kan naturligvis efterbehandles så den matcher enhver dør. I forhold til den indbyggede skydedør kræver denne løsning vægplads svarende til dørens størrelse.

UDENPÅLIGGENDE SKYDEDØR

Husk at tage stilling til:

- Dørmodel
- Skydeskinne med vogn og styreklods
- Skydeskåle ("håndtagshuller")
  - ovale eller runde
  - messing eller forchromet
- Blændkarm med eller uden anslag
- Lås eller trækning
- Murhulmål uden blændkarm

Måltal	KARMYDERMÅL		LYSÅBNING	DØRBLADMÅL	
	Bredde	Højde		Bredde	Højde
7 x 21	686	2089	630	725	2040
8 x 21	786	2089	730	825	2040
9 x 21	886	2089	830	925	2040
13 x 21	1286	2089	1230	725 + 725	2040
14 x 21	1386	2089	1330	725 + 725	2040
15 x 21	1486	2089	1430	825 + 825	2040
16 x 21	1586	2089	1530	825 + 825	2040
17 x 21	1686	2089	1630	825 + 825	2040
18 x 21	1786	2089	1730	925 + 925	2040
				925 + 925	2040

Min. dørbladmål 625 x 2040 mm. Max. dørbladmål 1025 x 2040 mm.

SWEDOOR-KILSGAARD

Danmarksvej 9 - 9670 Løgstør
Tlf.: 70 130 530
Fax: 70 130 531

5 Køkken

Teknik

Lejlighederne udføres som udgangspunkt med en trinette. Trinetten indeholder køleskab, kogeplader, køkkenvask og blandingsbatteri.

Se produktinformation placeret i trinetten

Beboerne kan efter eget ønske udvide køkkenet med f.eks. mobile køkkenenheder med flere skabe. Trinetten kan også udskiftes med et mere traditionelt køkken.

Hvis beboeren vælger at følge de forslag til køkkenindretning som projektets arkitekt har udarbejdet (se vedlagt bilag) er installationerne forberedt til dette. I bunden af skakten i bryggerszonen er der tilslutningsmuligheder for el, afløb og vandforsyninger. El og vandforsyning er "blinde rør" som først skal tilsluttes i installationsskakten ved badekabinen af autoriserede installationsfolk inden de kan benyttes.

Alle tilslutninger skal laves af autoriserede installationsfolk.

De håndværkere som har været med ved byggeriet står opført på vedlagte entreprenørliste.

I alle lejligheder er der bag trinetten en inspektionsluge (adgang til installationsskakt). Denne inspektionsluge skal være tilgængelig, også hvis trinetten udskiftes med et traditionelt køkken. Opsættes der således et køkkenskab skal dette monteres med løs bagvæg, så adgang til inspektionsluge er mulig.

Gode råd

Man bør være opmærksom på, at medmindre andet er angivet, kan der mangle gulv, tapet samt fodliste under/bag skabene. Endvidere kan skabene være fastgjort i gulv og vægge for at undgå, at de vælter - også selv om det er flytbare skabe. Ved flytning kan der derfor opstå skader.

Træ-bordplader vil bevæge sig efter fugt- og vandbelastning, hvorfor grundig vedligeholdelse med egnede midler (olie) anbefales.

Vedvarende vandbelastning på bordplader kan give skader på disse og på skurelisten. Pas især på ved vask, vandhaner samt skureliste og gulv.

Kogeplader på komfuret skal vedligeholdes efter anvisningen. Pas på med fx sukker, salt og syre.

Emhættefilter m.v. skal renses ofte for fedtstof, for at den virker - pas på brandfaren ved friturestegning, når filteret er fedtholdigt.

El-installationer i køkkenet er ikke vandtætte - dog vil HPFI-relæet normalt slå fra ved fejl.

Pas på med kemikalier ved rensning af afløb.

6 Vandinstallationer

Teknik

Varmt- og koldtvandsmålere er placeret i installationsskakten og kan aflæses bag inspektionslugen på skaktens side.

Vandforbruget i de enkelte lejligheder aflæses af ejerforeningen/viceværten eller en anden udpeget person en gang årligt.

Der er afspærringsventiler for koldt- og varmt vand monteret på fordelerrørene i installationsskakten.

Vandrør i badeværelset er placeret i vægge og over loft, hvor de er ført i tomrør. De kan derfor udskiftes af **autoriserede installationsfolk** om nødvendigt.

I bunden af skakten i bryggerszonen er der tilslutningsmuligheder for el, afløb og vandforsyninger. El og vandforsyning er "blinde rør" som først skal tilsluttes i installationsskakten ved badekabinen af **autoriserede installationsfolk**, inden de kan benyttes.

Bunden af ventilationsskakten er smurt med en vandtæt membran. På denne membran er placeret en elektronisk lækagemelder, der registrerer evt. vand/fugt i skakten som følge af utætheder og melder dette ved en alarmtone. Lækagemeldereren er batteridrevet og udsender når det er tid for batteriskift korte "bip" (ligesom en røgalarm).

Kontakt ejerforeningen/viceværten når batteriet skal skiftes.

Lovligt vvs-arbejde

Fra: http://www.sik.dk/Forbrugere/Goer_det_selv/index.aspx?id=7d38ef7f-4465-472a-96db-30c1527c10f6

Du må selv:

Udskifte vandhaner og pakninger i vandhaner.

Udskifte hånd- og køkkenvaske med tilhørende vandlås. Dog kun hvis en eventuel vandlås er monteret synligt, og kun hvis der ikke sker indgreb i den faste, eksisterende del af afløbsinstallationen.

Udskifte wc'er. Dog kun med et godkendt wc med samme tilslutningstype som det eksisterende, så der ikke sker indgreb i den faste vand- og afløbsinstallation. Ved wc'ets tilslutning til afløbssystemet skal du anvende godkendte tilslutningsstykker eller andet materiel, der er godkendt til formålet.

Udskifte vaske- og opvaskemaskiner til husholdningsbrug. Dog kun hvis den eksisterende maskine er tilkoblet en spuleventil eller en afspærringsventil, og der ikke sker indgreb i den faste vandinstallation. Hvis en installation er forberedt til tilslutning af vaske- eller opvaskemaskine, bliver tilslutningen af vaske- og opvaskemaskine betragtet som en udskiftning.

Det skal en autoriseret vvs-installatør udføre:

Alle former for indgreb i den faste, eksisterende vand- og afløbsinstallation i boligen.

Alle former for arbejde på gasinstallationer.

Nye vvs-installationer i boligen.

7 Varmeinstallationer

Teknik

Lejligheden forsynes med varme fra de 6 varmecentraler, hvor der er installeret gasfyr.
Radiatorer er af mærket Runtal og Thor
Termostatventiler er af mærket Danfoss.
Termostatfølere er af mærket Danfoss.

Ved brug skal hver radiator være jævnt varme. Er de ikke det, er der antageligt luft i radiatoren og der skal foretages en udluftning via luftskruen

Gode råd

Boligen opvarmes af almindelige radiatorer, der fortrinsvis er anbragt under vinduerne. Hver radiator er forsynet med en "termostatisk radiatorventil".

Radiatorventilens indstilling III svarer til ca. 20 C, og der er ca. 3 C mellem hvert tal. En termostatisk radiatorventil søger at fastholde den temperatur i rummet, man indstiller den til (fx indstilling III åbner ved ca. 18° C og lukker ved ca. 20° C). Stilles radiatorventilen på III, søger den at fastholde en temperatur på ca. 20° C, uanset hvor koldt det er udenfor, eller hvor mange mennesker der opholder sig i rummet. Derfor er radiatoren ofte kun varm foroven.

Ved udluftning og under trækforhold bør ventilen lukkes, idet den kolde luft på ventilen vil sætte varmecirkulationen i apparatet i gang.
Ved temperaturer under ca. 5° C, for eksempel ved træk fra åbent vindue, åbner ventilen automatisk, uanset indstilling, for at frostsikre radiatorerne.

Der bør ikke hænges gardiner eller lignende foran og lige over termostatventilen, idet den derved ikke kan "føle" rummets temperatur.

Når der findes flere radiatorer i rummet, er det bedst at have alle radiatorer indstillet ens for at opnå den mest hensigtsmæssige varmfordeling.
På radiatorerne sidder en luftskruer, som benyttes, hvis der kommer "boblelyde" fra radiatoren.

Der åbnes for varmen, hvorefter luftskruen drejes, så luften i radiatoren kan komme ud.

Hav en spand eller klud under skruen, når denne åbnes.

Radiatorerne tåler ikke, at man træder på dem.

8 Afløbsinstallationer

Teknik

Lejligheden er tilsluttet kloaknettet via den lodrette faldstamme i installationskakten. Faldstammen er udført i lydæmpende plast. Faldstammen er udluftet over taget.

I alle lejligheder er der bag trinnet en inspektionsluge (adgang til installationsskakt, hvor der i stueetagen er renselem på faldstammen).

Denne inspektionsluge skal være tilgængelig, også hvis trinnet udskiftes med et traditionelt køkken.

Opsættes der således et køkkenskab skal dette monteres med løs bagvæg, så adgang til inspektionsluge er mulig.

Gode råd

Bruser:

Afløb fra bruser sker via et gulvafløb, som er tilsluttet kloaksystemet via en vandlås. Ved manglende afløbsforhold foretages udbedring her, dels ved rensning af rist og vandlås, dels ved rensning fra brønde uden for husene.

Håndvask:

Afløbet fra håndvask er via et 32 mm rør tilsluttet faldstammen i skakten.

Vaskemaskine:

Der er forberedt afløbsrør til vaskemaskine.

Rørets ene ende (for vaskemaskinen) er at finde bag inspektionslugen i skakten i bryggerszonen. Rørets anden ende er at finde bag inspektionslugen i skakten ved badeværelset.

Autoriseret installatør skal tilslutte begge ender.